

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 10 (2190) 2000 m. kovo mėn. 14 d.

Eina 45-tus metus

Melbourne

GAVĖNIA IR ŽMOGUS

Gavėnia. Nepriklauso šis žodis mėgstamųjų kategorijai, ir tas violetinis laikotarpis nėra laukiamas. Mat jis primena specifinius gavėnios reikalavimus: daugiau melskis, prisimink labdarą, tvarkyk savo gyvenimą, daryk atgailą... Ir dar ne viskas. Kelyje į Velykas laukia didžiausias baubas - išpažintis. Jei save laikai kataliku, velykinė išpažintis - būtinybė. Tai toks gavėnios fasadas daugelio tikinčiųjų sąmonėje.

Senaisiais didžiojo pasninko laikais ne vienas tardavo: "Jokia čia tragedija. Susiveršim diržus, ir sausąjį pasninką ištersim, ir pačiam ponui Dievui viską prisipažinsim tiesiai šviesiai, ką esam padarę. Anokia čia bėda: jei prisivirei košės, tai ją ir išsrėbk. Niekas dėl to nenumirė, nenumirsiu ir aš". Ne tik nenumirdavo, atgaudavo ramybę ir gyvenimo džiaugsmą. Gaudavo tiek daug kažko neaptariamai dvasiško, visą būtybę perkeičiančio, kad tu vadinamą gavėninių kryžių ir prisiminimai ištirpdavę. Taip tada buvę.

O dabar jau kitaip į viską žiūrima. Ieškoma, kas palengvintų, išteisintų, neverstų sakyti nuodėmių kitam žmogui - kunigui. Kaip mat išgirstami - tam pasitarnauja informacijos priemonės - tie teologai, kurie daug ką pateisina ir eilę nuodėmių padarę jau ne nuodėmė. Priešvėlykiniam apsiukuopimui einama ten, kur duodamas bendras išrišimas. Taigi ir nuodėmės mažta, ir baubo jau nebėra. Žodžiu, tikėk ir norėk! Tik kažkodėl ir tikinčiųjų skaičius mažėja, ir esamųjų kokybė neauga.

Taigi šešios savaitės. Fasadas neimponuojantis, netraukiantis.

Gavėnios dovana

Ar gavėnia vien tik kėsinasi į mums brangias, nors tariamas vertybes? Ar tikrasis gavėnios tikslas yra vien atgaila? Dažnai mes priemonės sumaišome su tikslu. Taigi tikslas yra atsiversti ir priimti Dievo meilę. Taip, taip, netgi tikinčiajam reikia atsiversti. Atsiversti iš tikėjimo stokos, iš įpratimo matyti susivaldymo, išsižadėjimo (atgailos) kryžių ir nepastebėjimo jo pagimdyto ilgalaikio dvasinio džiaugsmo. Tarti ne visada taip trumpam malonumui ir rinktis pakeliantį, išliekančią ir džiuginančią ramybę. Tik atsivertęs supras, įvertins ir priims Dievo meilę: neužtarnautą, visa viršijančią Kūrėjo dovaną savo kūriniui.

Jeigu meilė žmogaus žmogui žemėje laikoma aukščiausia vertybe, tai Dievo meilė žmogui negali būti kažkas mažiau. Kaip

Kun. Algirdas Paliokas SJ

žemiška meilė stengiasi apimti visą žmogų, taip ši dar labiau. Kaip ana patenkina visus galimus žmogaus potroškius, taip ši - net negalimus. Kaip dažnai žmogui atrodo, kad toji jungtis (meilė), jungianti Dievą ir žmogų, yra silpnesnė, mažiau žmogui reikalinga, ne visiems prieinama, nebūtina... Tokia klaidinanti nuomonė atima entuziazmą, nuvertina Meilę, kurios žmogus dar nei pažino, nei įsivaizdavo, nei pasapnavo.. Yra tvirtinančių, kad žmogaus širdis neturės tikros ramybės tol, kol Dievo tikrai neras, kol su Juo meilėje nesusijungs. Tai liudija teisingiausi, doraisi, tvirto tikėjimo ir veiklios meilės pilni žmonės - šventieji.

Gavėnios praktikos kaip tik ir yra tikslingiausios priemonės žmogaus žemėje tikslui siekti. Juk gavėnia - tai lyg sutrauktas žmogaus gyvenimas į 6 savaites.

Grįžimas į meilę

Dalinis, o tuo pačiu ir ne visai teisingas terminas kai kam atima drąsą. Štai žodis "išpažintis" pabrėžia būtinybę viską išpažinti. "Atgailos sakramentas" - sakramentinę malonę ir atsisteisančią atgailą. Teisingiausias yra mūsų laikų terminas "susitaikinimas". Jis išryškina, kad tai, kas buvo, praėjo ir prasidėjo naujas gyvenimas meilėje.

Ar šiandienio žmogaus dvasia sveika? Anaip! Nuodėmė, ir ypač jei jų daug, susargdina sveikiausios dvasios stipriausią užtaromis. Už jų - viliojančios

žmogų. Serganti dvasia dažnai susargdina ir kūną. Kunigą nedomina praeitis. Ji jam reikalinga tik tiek, kad galėtų užčiuopti susirgimo priežastis. Tada jis gydo ir moko, parodo pavojus, duoda receptus ir svarbiausia: nukreipia žmogaus dėmesį į ateitį. Susitaikinimas reikalingas ne tiek dėl pračities, kiek dėl ateities. Į ateitį juk nenuėsi pračities nesutvarkęs.

Ar galima be vadovo pereiti kalnus? Pažįstą kalnų žygio skonį pasakys kategorišką ne, šiuolaikinis žmogus sako taip. Jis viską žino, viską supranta, kritikuoja Bažnyčią ir pats sau vadovauja. Jei tai nebūtų surišta su išdidumu, puikybe bei kitokiu nuodėmingumu, tai būtų galima sakyti: eik, gal ir pavyks. Kur nuodėmė, ten ir klaida. Sergančios dvasios žmonės griaua savo, o neretai ir kitų šeimas, žmonijai pateikia dvasios invalidus, o meilę traukiasi iš žmogaus, žmonijos ir jo vietą užpildo priešingo poliaus jėgos.

Ar klausykla turi širdį? Taip. Ją ten paliko gerasis Ganytojas kunigygtės sakramentu. Menkai žmonės supranta šio sakramento kunigą veikiančią galią, Išganytojo kraujo galią, atleidimo žodžių galią. Matai, kaip priėjo vienas žmogus, o nuėjo kitas. Abu labai skirtingi. Pirmasis ne tik vardino nuodėmes, bet ir gyvenimo bei gėrio kelyje buvo pasilpęs, gerokai paslydęs žemyn. Gėrio skonį jau buvo praradęs, ir Dievo įsakymai jau buvo tapę ne gairėmis, o laisvę varžančiomis užtaromis. Už jų - viliojančios

Laisvė Vienybė Lietuva

(Kovo 11-ajai)

Man Laisvė visad panaši į paukštę
Baltais sparnais, šviritiom, drąsiom
akim,

Žydrinėj neria, kylanti į aukštį,
Kur niekas nesugaus, nekalins,
neatims.

Kai sakom "laisvė", aš regiu
trispalvę-

Tremties svajonę, gelę mūs vilčių,
Kai iš vergystės liūno kėlėm galvas,
Išgirdę šauksmą protėvių kančių.

Man Laisvė -
tai malda ir Kryžių kalnas,
Delnas prie delno Baltijos kely.
Ir džiaugsmo ašarą, ir šypsnį
švelnų,

Atrodė, lig dangaus širdim keli.

Man Laisvė šlama ažuolų giraitė
Su Basanavičiaus šventu vardu,
Kaip įstabiai mes krovėm Laisvei
krautį ...

Meni tą džiaugsmą, o širdy gūdu.

Juk be žmonių Tėvynė - ne Tėvynė.
O kokie mes? Vienybė kur šviesti?
Nuo tankų siaubo Lietuvą apgynę,
Supriešinti pikto debesy.

Į skaidrią liepsną panaši man
Laisvė,

(Ne į žariją, kur rusens vos vos).
Kiek tėvų žemę senoliai krauju
laistė!

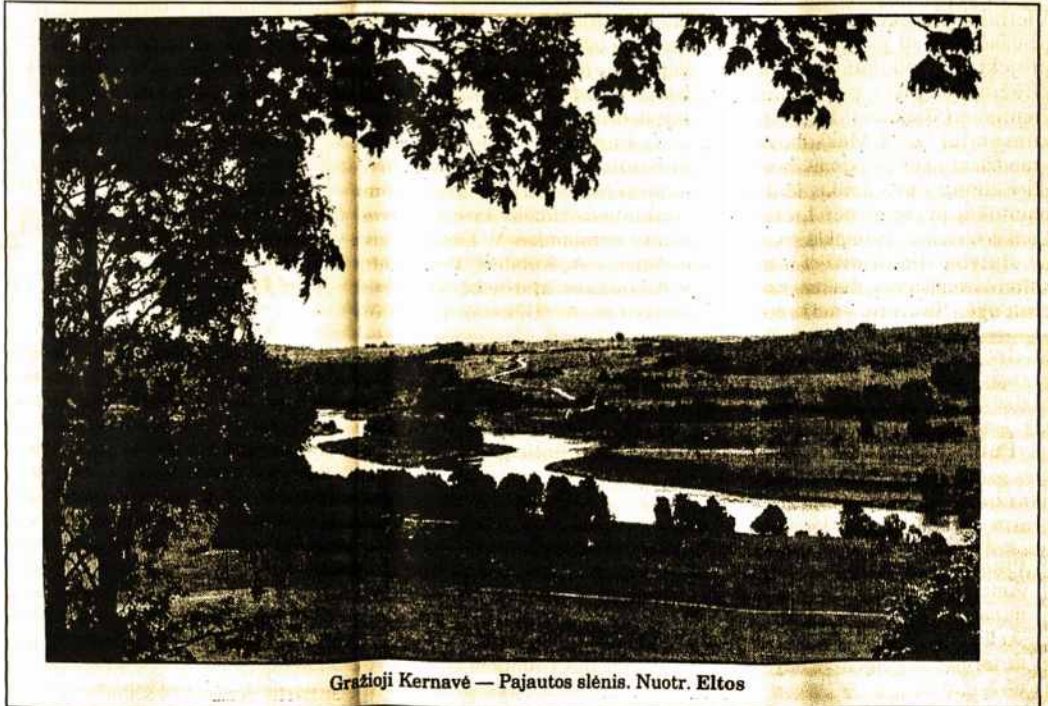
Darbais prigluslime prie Lietuvos.
Pavasaris. O kur daigai Vėrybės?
Kas tą gerumo dirvą išpuren?
Pasėkim derlių, rankom susikibę,
Kad bent vaikiečiams būt šviesiau
gyvent!

Janina Strimaitienė
Kazlų Rūda

sirenos, šiapus - nelygus ir vis
aukštyn kylantis gėrio takelis.
Nuovargis, atbukimas, nenuotaika,
skubėjimas, nervingumas ir eilė
panašių dalykų buvo įsigyvenę ir
užvaldę.

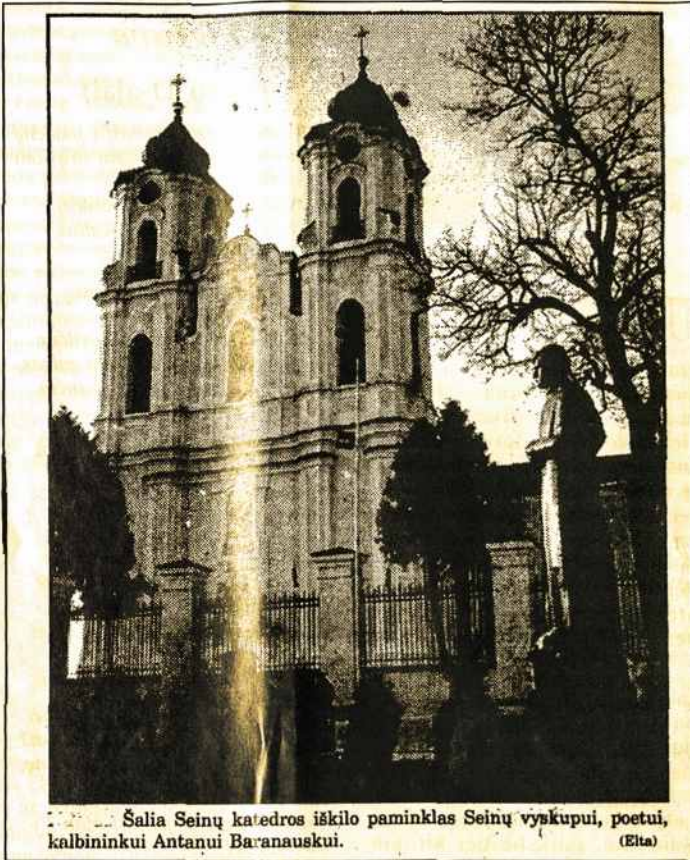
Tvykstelėjo gerasis žaibas -
išrišimas, ir nebėra senojo žmogaus.
Čia pat kunigo akyse gimė naujas.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Gražioji Kernavė — Pajautos slėnis. Nuotr. Eltos

PAMINKLAS ANTANUI BARANAUSKUI SEINUOSE

Šalia Seinuų katedros iškilo paminklas Seinų vyskupui, poetui, kalbininkui Antanui Baranauskui. (Elta)

Jau 1991 metais buvo sumanyta poetui ir Seinų vyskupui Antanui Baranauskui pastatyti paminklą Seinuose. Nors Lietuva ir Lenkija jau buvo užmezgusios diplomatinis santykius ir pasižadėjusios glaudžiau bendradarbiauti sprendžiant abiejų kraštų ir mažumų klausimus, pačiuose Seinuose dar dvelkė senoji lietuvių - lenkų santykių dvasia. Čia dar ne per seniausiai ant sienų buvo rašomi šūkiei "Lietuviai, lauk, važiuokite namo!", pamirštant, kad valstybė pasikeitė, bet lietuviai šimtmečiais gyveno šitame krašte. Vietiniai lietuviai dar nėra pamiršę skriaudos, kai lietuvių kalba buvo išstumta iš Seinų bazilikos ir jie ilgai kovojo, kol atgavo savo teises. Popiežiaus paskirto vyskupo Paetz dėka 1986 metais Seinų lietuviai vėl galėjo grįžti į savo parapiją.

Dėl paminklo kovota sunkiai: Vietiniai biurokratai vis rasdavo priežasčių, kad galėtų sutrukdyti projektą įgyvendinti. Susilaukta kliūčių net prieš pat paminklo šventinimo iškilmes. Tik Lietuvos konsulatui ir P.Maksimavičiui spaudžiant likus penkioms dienoms iki iškilmių buvo gautas leidimas paminklą pervežti per Lietuvos-Lenkijos sieną. Paminklo projektą ir statybą finansavo Lietuvos kultūros ministerija, iškilmių išlaidas padengė Tautinių mažumų ir

išsivijos departamentas bei vietiniai lietuviai. Lenkijos valdžia paminklą apšodino krūmais ir sumokėjo už apsaugą, nes prieš paminklą šventinant buvo sulaukta protestų ir grasinimų.

Išpūdinga paminklo atidengimo šventė įvyko 1999 m. lapkričio 28 d. Seinų bazilikoje. Mišias aukojo Elko vyskupas Ziembra, Vilkaviškio vyskupas Žemaitis, Užsienio lietuvių vyskupas Baltakis, kunigai iš Lietuvos, Kanados ir vietiniai - iš Seinų ir Punkso apylinkės. Giedotinės Mišios buvo aukojamos lotyniškai, skaitiniai ir giesmės - lietuvių ir lenkų kalbomis. Pamokslą lietuviškai pasakė vyskupas Žemaitis ir Baltakis, lenkiškai - vyskupas Ziembra.

Po Mišių koncelebrantai nuėjo pasimelsti prie vyskupo Antano Baranausko, palaidoto bazilikos šoninėje koplyčioje. Po 90 metų čia buvo įmūryta lenta, kurioje lietuvių ir lenkų kalbomis užrašyta, kad čia ilsisi vyskupas ir poetas A. Baranauskas.

Punkso chorui giedant, didžiulė minia rinkosi prie paminklo, kurį pašventinus sveikinimo žodžius tarė Lietuvos Seimo pirmininkas V. Landsbergis, premjeras A. Kubilius, Prezidento V. Adamkaus atstovas, Kultūros ministras A. Bėkšta, Lenkijos

Nenorėkime, kad kiti mus gerbtų...

Juozas ŽYGAS

Jeigu patys savęs negerbiame! Lyg iš miego pabundame tada, kai kiti pamazgas ant mūsų galvų ima pilti. Reikėtų tinkamai atsakyti į kiekvieną, nors ir mažiausią išpuolį, tai tuomet gal ir didesnių išpuolių mažiau teturėtume. Visuomet reikia atsiminti nors ir šimtą sykių kartotą priežodį, kad "ant palinkusio gluosnio visos ožkos lipa". Tad nereikia būti tais palinkusiais gluosniais.

Seniau, kuomet Lietuva tebebuvo okupuota, mes, išsivija, gana dažnai į įvairius išpuolius atsakydavome. Dabar, kuomet Lietuva jau beveik dešimt metų yra atsistačiusi ir įsteigusis gausų ambasadų ir konsulatų tinklą, manau, kad jau jiems derėtų į visokius išpuolius atsakyti.

Bet, deja, taip nėra! Neseniai spaudoje buvo gana plačiai rašyta, kad lietuviams (gal būt sportininkams) į Olandiją nuvykus, spaudoje buvo rašoma ir televizijoje rodoma: - "Jie - iš žydšaudžių tautos". Nors, bendrai paėmus, olandai yra mums draugiški, bet ir pro draugų išsišokimus nereikia tydomis praėti. Nereikėtų užmiršti, kad Antrojo pasaulinio karo metu buvo sudarytos flamanų SS divizijos. Tik Lietuva ir Lenkija esesininkų dalinių neturėjo! Tačiau į tokį olandų išpuolį nei ten dirbantys Lietuvos diplomatai, nei Užsienio reikalų ministerija visai nereagavo. O juk pagrindinė ambasadorių pareiga ir yra atstovavimas savo valstybei ir jos reikalų gynimas!

Gal beveik visi matėme televizijoje rodomą "Holocaust". Ten, tarp kito, buvo rodomi lenkų policijos uniformomis apvilkti "lietuvių esesininkai", neva dalyvavę malšinant Varšuvos žydų sukilimą. Bet ir toks apkaltinimas taip pat praėjo pro lietuvių akis beveik nepastebėtas. O juk šiuo atveju reikėjo, paėmus geriausius advokatus (už 30 ar 50 proc. nuo

ministro pirmininko atstovas Jan Krol, Lenkijos Prezidento atstovas, paminklo autorius skulptorius G. Jokūbonis ir Lenkijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Irena Gasperavičiūtė. Iškilmėms vadovavo Lenkijos lietuvių draugijos pirmininkas ir Lietuvos konsulato Seinuose patarėjas P.Maksimavičius. Tarp 300 kviestų svečių jose dalyvavo ir PLB valdybos narys kun. E. Putrimas, lydėjęs vysk. P. Baltakį vizito Suvalkų krašte metu.

Kun. Edis Putrimas - "PL."

SLOVAKAI ROMOJE

Vasario 15-tos ryto audiencijoje Šventasis Tėvas priėmė Slovakijos prezidentą Rudolf Šuster su žmona, atvykusius į Romą dalyvauti Slovakijos katalikų jubiliejinėje dienoje. Po susitikimo su Slovakijos valstybės vadovu Pauliaus VI-ojo audiencijų salėje vyko popiežiaus susitikimas su 3000 Slovakijos jubiliejaus dalyvių. Slovakijos piligrimus, kuriuos į Romą atlydėjo Nitros vyskupas, kardinolas Jan Korec, popiežiaus ragino būti nuosekliais evangelijos liudytojais visose gyvenimo sferose ir tvirtai žengti krikščionių vienybės keliu. Popiežius slovenams priminė

laimėtos sumos) iškelti filmų kompanijai ir televizijai bylą ir pareikalauti padengti daugelio milijonų dolerių ieškinį. Vašingtono (Washington, D.C.) archyvuose yra pakankamai vokiškų dokumentų, kuriuose aiškiai parašyta, kad Lietuvoje naciams nepavyko SS dalinių suorganizuoti.

"Kai Lietuvos teritorijoje vyko genocido ir holokausto žudynės bei persekiojimai, kraštą valdė ne Lietuvos valdžia ar lietuvių tauta. Lietuviai patys buvo nelaisvi. Jie negalėjo nurodyti okupantams, ką ir kaip daryti. Lietuviai, kaip tauta, buvo bejėgiai". (Cituojuame iš "Lietuvos aido", 1998 m. balandžio 23 d. laidos).

Stahleker atvyko į Kauną birželio 25 d. su pirmaisiais vokiečių kariuomenės daliniais ir pirmoji jo akcija buvo pogromų inspiravimas (...) Tačiau greit paaikškėjo, jog vien pogromais "žydų klausimo" išspręsti neįmanoma, tuo labiau, kad partizanai buvo nuginkluoti. Liepos pabaigoje naciai pradėjo sistemingą žydų žudymą, kurį daugiausia vykdė Kaune įsikūrusi J.Hamann komanda ir Vilniaus ypatingasis būrys. Jie nebuvo gausūs (keliasdešimt vokiečių esesininkų ir apie 100 lietuvių). "Sužiedėlis pagrįstai daro išvadą, kad tai galėjo būti padaryta tik todėl, kad negausiems žydšaudžiams efektyviai talkino (gaudė žydus, gabeno juos į žudynių vietas, saugojo) lietuvių savivalda - valsčių viršaičiai, apskrįčių bei miestų viršininkai, burmistrai, o ypač policija", - rašo Liuda Truska "Kultūros baruose", 1999, 6 nr).

S.Sužiedėlis ir L. Truska jau yra pagarsėję savo panašiais "bešališkais" pareiškimais. Už tai, kaip "neutralūs", jie yra pakviesti į Lietuvos Prezidento sukurto Tarptautinę komisiją nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimams įvertinti. Kokio sprendimo iš tokios komisijos galime laukti, jau beveik iš anksto matyti. S.Sužiedėlio, L.Truskos ir kitų į juos panašių tauškalai mūsų nebestebina, bet tenka stebėtis, kad Vašingtone vykusiame konferencijoje S.Sužiedėlis buvo pasodintas prie prezidiumo stalo! Ir dar labiau mus stebina, kad Ateitininkų studijų savaitgalyje "Dainavos" stovyklavietėje, kai buvo nagrinėjama holokausto tema, paskelbtos tokios išvados: 1. Holokaustas Lietuvoje įvyko. 2. Dalis lietuvių šaudė žydus. 3. Daugelis, kurie ir nešaudė, bet netiesiogiai buvo įsivėlę į holokaustą (žr. "Ateitis", 1999 3/4). "Dirva"

netolimą sunkią komunistinių persekiojimų praeitį.

Dabar išaušo dvasinio atgimimo metas. Išauso vilties pavasaris po ilgai trukusios sunkios komunistinio režimo represijos ir kovingojo ateizmo žiemos, - sakė slovakams piligrimams Šventasis Tėvas. Ir dabar netrūksta išbandymų ir sunkumų. Tačiau nuolatinis grįžimas prie evangelijos versmių laiduoja tikrą žmogišką ir religinį atgimimą. Būkite ištikimi Kristui! Būkite ištikimi jo Išganančiajam Evangelijai, kuri atnaujina žmogų ir visuomenę, - ragino Jonas Paulius II slovenus ir suteikė jiems savo apaštalinį palaiminimą. LRTV

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

PUTIN'AS

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Kovo gale rusai išsirinko naują prezidentą. Laikinas prezidentas Putin'as turi daugiausiai galimybių būti išrinktas. Ką tai reikštų mums?

Apie Putin'ą mažai ką žino net patys rusai. Užaugęs S.Sajungoj, jis visą ikšiolinį gyvenimą praleido dirbdamas KGB agentu, kol B.Jelcinas, nei iš šio nei iš to, staiga jį padarė min.pirmininku ir savo vietininku. Atrodo, kad toks Jelcino pasielgimas yra surištas su baime, kad naujas prezidentas galėtų iškelti viešumon buvusio prezidento ir jo šeimos nelegalų praturtėjimą, pasinaudojant valstybės galvas padėtim. Tapęs prezidentu iš Jelcino malonės, KGB agentas Putin'as tokiais misijai buvo tinkamiausias.

Bet čia buvo didelė kliūtis: už nežinomą kadžybistą žmonės nebalsuotų. Tam buvo reikalingas sensacingas laimėjimas. Bene dėl to sproginėjo pastatai Maskvoj ir kituose miestuose. Kaitais buvo apšauti čekėnai, nors be jokių įrodymų. Kad juos nubausti, pradėtas su Čėčėnija karas, kuriame buvo pavartota visa Rusijos karinė jėga ir žiaurumas. Čėčėnų šalis buvo sugriauta, vyrai kankinami ir naikinami, moterys dažnai išprievartautos. Tai nebuvo padaryta be generolų ir be Putin'o žinios. Taigi tvirčiausias kandidatas į prezidento vietą yra karo nusikaltėlis. Kaip jau įprasta, Vakarai nusidavė nematą, ką rusai daro Čėčėnijoje. Tik kai naikinimas buvo užbaigtas, vakariečiai lyg ir pradėjo vapaliooti apie reikalą išaiškinti žudynes. Bet Maskva gerai žino, kad tos kalbos yra tuščios, skirtos nuraminti vakariečius. Greit tie neva protestuotojai skubės į Čėčėniją padėti atstatyti, ką rusai sugriovė. Čėčėnijos įvykiai rodo, kad būsiantis Rusijos prezidentas nesiskaito su jokiais priemonėmis, kai nori ateikti savo tikslą.

Negalima nepaminti, kad rusų tautos dauguma pritarė ir dar pritaria šitam žiauriam žygiui.

Reiškia, jog imperialistinė galvosena ten tebegyvuoja, ir kad Vakarų reakcija yra vien kosmetinė, atseit, visai nereikšminga.

Verta paminėti, kad rusų kariuomenė laikė kalėjime žurnalistą Babinskį, kuris perdavinėjo teisingas žinias apie įvykius Čėčėnijoje. Po to rusai jį atidavė čekėnam, gaudami už tai nežinomą skaičių rusų belaisvių. Tai įspėjimas kitiem žurnalistam, kad būtų atsargesni, rašydami Maskvai nemalonią tiesą. Dabar Rusijoje bijoma spaudos suvaržymų, jei Putin'as taptų prezidentu. Valdžia gali pakenkti spaudos laisvei, apsunkindama popieriaus gavimą, priversdama kapitalus pasitraukti iš žiniasklaidos įmonių arba tiesiog cenzūruodama visus spaudinius.

Valdant Putin'ui, Rusijoje reformų vykdymas yra sustojęs. Dar nežinia, ką darytų naujas prezidentas, laimėjęs rinkimus. Pats jis apie valstybės reikalus nenusimano. Bet galėtų pasirinkti sumanesnius patarėjus. O jei jis būtų valdyme tiek energingas kaip kad buvo kare su Čėčėnija, ko gero galėtų sutramdyti Rusijos mafiją ir įvesti tvarką administracijoj. Tokiu atveju Rusija atsigautų. Padidėtų ir prekyba su užsieniu, taigi ir su mūsų šalim. Tai, aišku, yra tik galimybė. Nemažai priklausys ir nuo naujo rusų seimo (dūmos), kuri žada būti skirtinga.

Neužilgo bus renkamas naujas prezidentas ir JAV. Jei bus išrinktas Bush'as ar Gore, Vašingtono politika liks tokia pati. Jei kartais rinkimus laimėtų McCain'as, daug kas galėtų pasikeisti.

Pagaliau ir Lietuvoj bus renkamas naujas seimas. Berods, bus ir nauja vyriausybė. Ekonominiai sunkumai dėl to staiga nepranyks. Bet nors viltis į geresnę ateitį galėtų pakeisti dabartinį žmonių nusivylimą.

Putin'o tapimas prezidentu reikštų didesnę išorės pavojų Lietuvai, ypač dėl Vakarų pataikavimo Maskvai. Iš kitos pusės Putin'as galėtų pasidaryti racionalnesnis, pradėdamas spręsti pačios Rusijos problemas.

Skirtingas požiūris į padėtį Lietuvoje

Juozas ŽYGAS

Yra gana daug tokių, kurie kelias savaites Lietuvoje, dažniausiai Vilniuje, praleidę, matę apdažytą Vilniaus senamiestį ir turtingas krautuvų vitrinas, padaro išvadą apie didelę pažangą. Tokiems pasisakymams teikiu mažiausiai reikšmės. Ypač tais atvejais, kai jie būna giminaičių globojami. Dar mažiau reikšmės skiriu tokio asmens įspūdžiams, kuris kaip pats rašė, po Lietuvą su Seimo automobiliu važinėjo!

Lietuvoje yra dvi grupės žmonių. Apie 70 proc. sudaro gyvenantys greta arba žemiau skurdo ribos. Apie 30 proc. lieka tokių, kurie vienu ar kitu būdu nuo visuomeninio "lovio" priklauso. Be to, Lietuvos požiūris į skurdo ribą žymiai skiriasi nuo Vakarų požiūrio. Vakarų pasaulyje skurdo riba nustatoma ne vien pagal pilvo poreikius, bet pagal pilnavertį žmogaus gyvenimą. Į šią sumą įeina ne tik maistas, bet ir rūbai (vienas kostiumas kasmiet, tik ne iš Gariūnų ar Kalvarijų turgaus), dvi poros batų, baltiniai, spauda, kosmetikos priemonės ir teatras bei kiti meno reišiniai. Amerikoje dar prisideda išlaidos beisbolui ir futbolui. Tokiu būdu Europos Sąjungos nustatyta skurdo riba išsivysčiusiems valstybėms yra 12 dolerių per dieną vienam asmeniui. O tokiems kraštams, kurie dar tik pradeda "rinkos ekonomika" vadovautis - 4 dol. vienam asmeniui per dieną. Tokių šalių tarpe yra ir visos trys Baltijos valstybės.

Paimkime tik minimalią 4-rių asmenų šeimą. Jos dienos pajamos turėtų būti bent 16 dol. per dieną. Padauginę iš 4, gausime 64 litų arba 1920 litų per mėnesį. Dabar paklauskime tų Lietuvos biurokratų, kurie bando kalbėti apie gerėjantį gyvenimą, kelintas Lietuvos šeimų procentas tokias pajamas turi? Lietuvoje bene didžiausia blogybė yra ta, kad tie, kurie atsiduria arčiau "lovio", visai nesidomi ir mažai težino apie kitų žmonių gyvenimą. Be to, jiems visai neįdomi valstybės būklė. Jie rūpinasi tik savo asmenine gerove. Šį pasakymą

pabrėžiu, kadangi vasario 8 d. "Dirvoje" perskaičiau pasikalbėjimą su gerbiamu LR generaliniu konsulu Rimantu Morkvėnu. Sveikinu jo pasisakymą, kad skaito išeivijos spaudą. Jis šiame pokalbyje parciškė: "Man, kaip ir visiems Lietuvos diplomatams, tenka nelengvas uždavinys - privilioti kuo daugiau investicijų, pateikti kuo pilnesnį ir tikresnį šalies vaizdą, nes apie mus užsienyje dažniausiai galvojama daug blogiau, nei yra". Sakytiau, kad galvojama blogai, bet ne blogiau, nes užsieniečiai, kurie norėjo į Lietuvą investuoti, turi asmenišką patirtį. Jiems reikėjo perciti, duris klibinant, ne tik nuo Erodo iki Piloto, bet ir nuo Ainošiaus iki Kaipošiaus.

Lietuvos spaudoje buvo aprašytas toks pavyzdys. Kuomet prezidentas Valdas Adamkus aplankė Gargžduose atidarytą šunų ir kačių ėdalo gamyklą, kurios 90 proc. produkcijos išvežama į užsienį, jam buvo aiškiai pasakyta, kad didžiausias investicijų stabdys, - Lietuvos biurokratai. "Šležičiausias laikais" nors buvo aiški "tvarka" - 5 proc, o dabar ir to nebėra!

Nors ambasados ir karjeros konsulatui jau ne pirmus metus veikia, tačiau Lietuvos gaminių eksportui, atrodo, iš to dar jokios naudos nėra! Niujorke ir Čikagoje yra gana daug importo kompanijų. Tiesiausias kelias yra per jas! Be to, reikalinga ir reklama, kuri yra gana brangi. O, kaip žinome, Lietuvos "skurdus biudžeto" vos biurokratams (tranams) ir komisarams teužtenka. Kitiems poreikiams pinigų ir nelieka!

Norint rinkoje sau vietą surasti, siūlomų prekių kaina turi būti kiek žemesnė nei tų, kurie jau yra įsitvirtinę. Praėjusią vasarą Ateitininkų namų ažuolyne vyko Tautinės sąjungos gegužinė. Bare buvo ir lietuviško alaus. Vokiškas kainavo 2 dolerius, o lietuviškas - 3. Man perkant lietuvišką, šalia stovėjęs tėvynainis paklausė, kodėl lietuviškas - visu doleriu brangiau? Paaiškinau, kad du doleriai - už alų, o trečias - už patriotizmą. Nežinau, ar jis tai suprato?

"Dirva"

PASKUTINĖ SĄLYGA - VIEŠUMAS

Tarptautinis valiutos fondas ragina Lietuvos Vyriausybę paskelbti visuomenei daugiau informacijos apie "Mažekių naftos" pardavimo sandorį.

Informacija turėtų būti paskelbta šią arba kitą savaitę. Tai yra viena paskutinių TVF sąlygų pasirašyti 15 mėnesių prevencinį susitarimą.

TVF atstovas Lietuvoje Mark Horton sakė, jog su Vyriausybe dar tariamasi, kokia konkreči informacija, kokia forma ir kur turėtų būti paskelbta. TVF siūlymu jį galėtų būti publikuota internete.

"Siekdami viešumo, mes norime, kad Vyriausybė praneštų, ką konkrečiai ji susitarė su "Williams International", pavyzdžiui, koks yra Vyriausybės indėlis į "Mažekių naftą", kokios geros šios investicijos pusės, kokio dydžio rezervo fondas sudaromas ir kiek pinigų iš jo bus panaudota, kokios numatytos mokesčių lengvatos ir panašiai", -

sakė M. Horton.

Spalio 29 dieną Vyriausybė ir "Williams International" pasirašė sutartį dėl 33 proc. "Mažekių naftos" akcijų pardavimo.

Amerikiečiams buvo perduota ir naftos koncerno valdymo teisė.

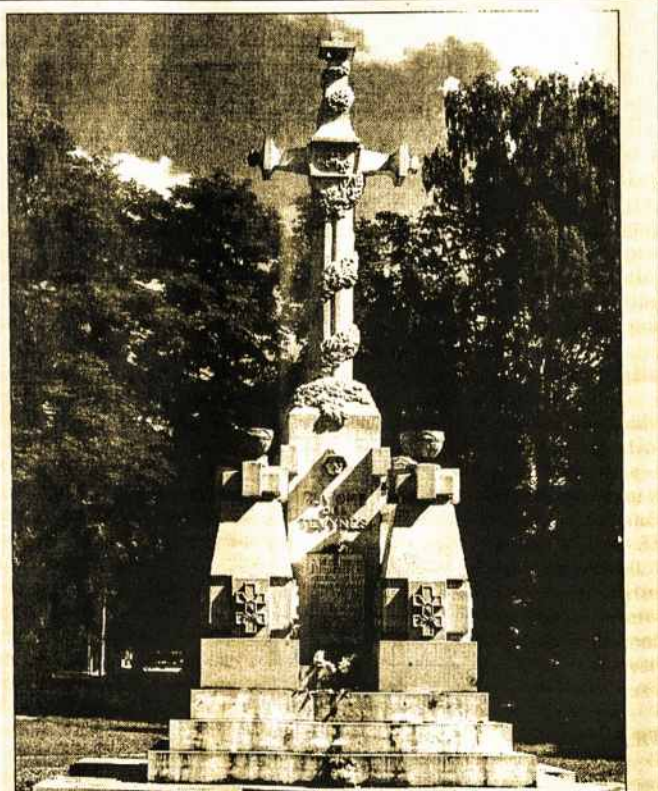
Vyriausybė neseniai visuomenei leido susipažinti su kai kuriais sutarčių dokumentais, tačiau iki šiol didelio susidomėjimo jie nesulaukė.

TVF atstovas Lietuvoje tikisi, jog susitarti su Vyriausybe pavyks iki penktadienio.

Rytoj Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius ir Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas turėtų pasirašyti bei išsiųsti vadinamąjį ketinimų laišką TVF vadovybei.

Laiškas reikštų Lietuvos prašymą patvirtinti 15 mėnesių prevencinį susitarimą su TVF. Jį lydėtų 15 puslapių ekonominės ir

(Nukelta į 5-tą psl.)

Sovietinių okupantų sugriautas, dabar atstatytas Kauno kapinėse žuvusiems Lietuvos laisvės kovotojams paminklas su įrašu: "Žuvome dėl Tėvynės"
Nuotr. V. Maco

APAŠTALAS PAULIUS

Sausio 25 dieną Bažnyčia švenčia šv. Apaštalo Pauliaus atsivertimo šventę. Liturginiuose skaitiniuose iš apaštalu darbų pasakojama Pauliaus atsivertimo istorija, kurioje išryškėja ir jo naujasis pašaukimas - būti pagonių apaštalu. Šioje šventėje - keletas minčių Tautų Apaštalui.

“Saulius, tebealsuodamas grasinimais ir žudynėmis prieš Viešpaties mokinius, nuėjo pas vyriausiąjį kunigą ir išgavo raštus Damasko sinagogoms, kad, užtikęs to kelio sekėjus vyrus ir moteris, galėtų juos suiminti ir gabenti į Jeruzalę. Kai atėjo netoli Damasko, staiga jį apšvietė iš dangaus šviesa. Nukritęs žemėn, jis išgirdo balsą: “Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?” Jis klausė: “Kas tu esi, Viešpatie?” Šis atsakė: “Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. Kelkis, eik į miestą; tenai tau bus pasakyta, ką turi daryti”. Jo kelionės draugai stovėjo be žado: jie girdėjo balsą, tačiau nieko nematė. Saulius atsikėlė nuo žemės, bet, atmerkęs akis, nieko nebematė. Paėmęs už rankų, jie nuvedė jį į Damaską. Jis tris dienas išbuvo neregintis, nieko nevalgė ir negėrė.

Damaske gyveno mokinyš, vardu Ananijus. (...) Taigi jis nuėjo į tuos namus, uždėjo ant Sauliaus rankas ir tarė: “Broli Sauliau! Viešpats Jėzus, kuris tau apsiročė kelyje, atsiuntė mane, kad tu vėl regėtum ir taptum pilnas Šventosios Dvasios”. Ir bematant jam nuo akių lyg žvynai nukrito. Jis atgavo regėjimą ir priėmė krikštą. (...) Pabuves kelias dienas su Damasko mokiniais. Saulius beregintis ėmė skelbti sinagogose, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. Visi, kurie tatai girdėjo, stebėjosi ir klausinėjo: “Argi čia ne tas pats, kuris Jeruzalėje persekiojo visus šio vardo išpažinėjus? Argi jis nėra atvykęs jų suiminti ir gabenti pas aukštusiuosius kunigus?”

O Saulius kaskart drąsiau kalbėjo ir kėlė sąmyšį tarp Damaske gyvenančių žydų, įrodinėdamas, kad Jėzus yra Mesijas”. (Apd. 9, 1-22).

Apaštalu darbų knyga kalba apie apaštalus ir apie Paulių kaip vieną iš jų skelbiančius tą pačią Gerąją Naujieną apie Jėzų Kristų - Mesiją, išgelbėjusį žmoniją savo mirtimi ant kryžiaus ir Prisikėlimu. Tačiau Paulių pažįstame nepalyginti geriau nei kitus apaštalus pirmiausiai dėl jo paliktų laišku pirmykštei Bažnyčiai. Trylika iš 27 Naujojo Testamento raštų prisikiriami apaštalui Pauliui. Kruopščiai išnagrinėjus šių raštų kalbą ir turinį, Pauliui prisikiriamą raštiją galime suskirstyti į kelias grupes: t.y. laišku, kuriuos Paulius neabejotinai parašė - romiečiams, pirmą ir antrą korintiečiams, galatams, filipiečiams, pirmąjį tesalonikiečiams ir laišku Filemonui; laišku dėl kurių autorystės abejojama - antras tesalonikiečiams ir laiškas kolosiečiams; laiško efeziečiams Paulius tikrai neparašė, tačiau jo mintys labai artimos Tautų Apaštalui ir *manoma, kad jį parašė* kuris nors iš Pauliaus mokinių. Vadinamieji pastoraciniai laiškuai - pirmas ir antras Timotiejui ir laiškuai Titui tikrai rašyti jau po apaštalo mirties.

Sudėjęs visus šiuos raštus kartu, gana tiksliai galime atkurti apaštalo Pauliaus biografiją. Pauliaus gimė Tarse ne vėliau kaip 10 metais po Kristaus. Jo atsivertimas įvyko apie 34 metus.

Pirmoji misijų kelionė 46-49 metais ir tik pabaigęs šią kelionę Paulius dalyvavo apaštalu susirinkime Jeruzalėje. Nuo 49 iki 57 metų atlieka dar dvi po trejus metus užtrukusias misijines keliones, o 58 metais Jeruzalėje suimamas. Kadangi apeliavo į imperatoriaus teisumą, 61-63 metais kalinamas Romoje. Mirė kankinio mirtimi Romoje apie 67 metus.

Rašant laiškus, Pauliaus tikslas nebuvo surašyti savo autobiografiją ir pasakoti savo pergyvenimus. Jis rašė savo įsteigtoms vietinėms Bažnyčioms, jas stiprindamas tikėjime, ne tik girdamas, bet ir pabardamas, patardamas ir nurodymas, kuriuo keliu keliu eiti.

Tautų apaštalo palaikai ilsisi Romoje, jo garbei dedikuotoje bazilikoje. Tradicija byloja, jog apaštalui buvo nukirsta galva apie 67 metus, imperatoriaus Nerono sukulto krikščionių persekiojimo laikotarpiu, po 64 metais įvykusio Romos gaisro. Apaštalas buvęs palaidotas prie Ostijos kelio, apie tris kilometrus nuo kankinystės vietos, žemėje, priklausiusioje Romos kilmingajai vardu Liucina. Tą ką šiandien mato baziliką aplankęs

maldininkas, iš esmės yra naujas pastatas. Senoji Pauliaus bazilika praktiškai buvo sunaikinta smarkaus, net dvi dienas siautėjusio gaisro 1823 metų liepos 15-16 dienomis.

“Liber pontificalis”, pažodžiui išvertus - popiežių knyga - kurią galime laikyti Bažnyčios metraščiu, mini, jog imperatoriaus Konstantino rūpesčiu ant apaštalo Pauliaus kapo buvo pastatyta bažnyčia, kurią 324 metų lapkričio 18 dieną pašventino popiežius Silvestras I. Kadangi bažnyčia buvo palyginti nedidelė, jos padidinimu ir puošimu rūpinosi vėlesnieji imperatoriai ir popiežiai. 450 metais pradėti darbai truko beveik tris šimtmečius. Apie 720-uosius metus, popiežiaus Grigaliaus II valdymo metais, prie šventojo apaštalo kapo įsikuria vienuoliai benediktinai, besirūpinantys bazilika iki mūsų dienų. XI-ame amžiuje prie bazilikos buvo pastatyta varpinė. XIII amžiuje šventojo apaštalo Pauliaus garbei dedikuota bazilika pasiekė savo spindesio viršūnę. Ir vėliau bazilika buvo puošiama ir rekonstruojama, tačiau, kaip minėjome visą jos grožį pasiglemžė 1823-ųjų metų gaisras. 1825 metų sausio 25 dieną popiežius Leonas

XII laišku *Ad plurimas easque gravissimas* kreipėsi į pasaulį, prašydamas pagalbos atstatyti Pauliaus baziliką. Tai buvo didžiausia Bažnyčios statyba per visą devynioliktąjį amžių. Į popiežiaus kreipimąsi atsiliepė viso pasaulio tikintieji, įvairiais būdais parėmę bazilikos atstatymą. Jau 1840 metais popiežius Grigaliaus XVI galėjo konsekruoti didįjį bazilikos altorių, o statytos bazilikos pašventinimo data laikomi 1854 metai.

Apaštalo Pauliaus bazilika yra šiek tiek mažesnė už Petro baziliką - jos ilgis 131 metras, plotis 65 metrai, centrinės navos aukštis siekia beveik 30 metrų. Bazilika išpuošta 36-iomis didžiulėmis freskomis, vaizduojančiomis scenas iš apaštalo Pauliaus gyvenimo, čia randame ir visų 265 popiežių portretus nuo apaštalo Petro iki dabartinio popiežiaus Jono Pauliaus II.

Apaštalo Pauliaus atsivertimo šventės mišiose meldžiamės: “Dieve, tu visą pasaulį mokei šventojo apaštalo Pauliaus žodžiais ir raštais; duok mums, jo atsivertimą šiandien minintiems, sekti jo pavyzdžiu ir būti tavo tiesos liudytojais žmonijai”.

LRTV

Jie buvo tarsi avys be piemens

Kun. K.J. AMBRASAS S.J.

Avys ir piemuo. Koks gražus ir koks paprastas bendravimo pavyzdys! Juk ne vienam turbūt teko matyti lankose ar kalnuose su koku nors šunimi ar paaugliu berniuku greta pasirėmusį ant lazdos jau gal apysenį, bet dar budrų aviganį, žiūrintį į tolį arba grojantį rageliu, kurio vingrus balsas sklinda, viniuoja šlaitais, rieda pakalnėmis ir nusiveja prieblandas į rūstų mišką arba paskubomis pasitinka patekančią ryto aušrą. Kokia nūnai jau tikrai kalnuotose šalyse tepasitaikanti bukolinė idilija - nuoširdus, be išskaičiavimo stipresnio bičiuliavimasis su bėjėgiais, žolę rupšnojančiais gyvulėliais ties pavojingais kalnų šlaitais, ties prarajomis, ties uolų skardžiais.

Ištikimybė, paklusnumas, nuoširdus rūpestis ir prierašumas, kai atsignybes nuo savo riekės duonos kasnį paduoda prie kojų gulnčiam šuniui ir tuo pačiu nuo žolės galvą pakėlusiai avelei. Toji tučiuojau sukramsnoja paduotą skanų gabalėlį ir apsilaižiusi laukia, gal dosnūs šeimininkas dar kitu tokiu skanėsto trupiniu ją pamalonins.

O minia! Ji dažnai būna vadovaujama, dar dažniau klaidinama, o dažniausiai - pasimetusi, išsiblaškiusi, nežinanti, ko nori, bet triukšminga, reikl ir ... tarsi avys be piemens.

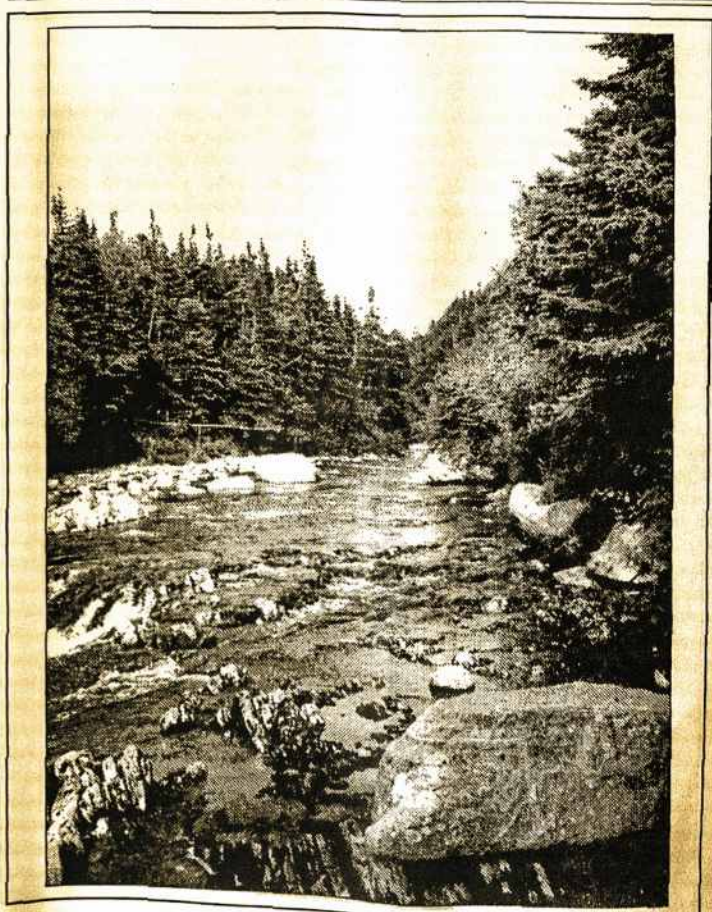
Pasaulis, nors išmintingos rankos sutvertas, rūpestingai Viešpaties globojamas ir saugomas, bet ... klystantis. Klaida, nuodėmė, kaltė ir nusižengimas bemaž visada išmuša iš vėžių. O kada žmogus be to apsiėjo? Taigi atgauti pusiausvyrą, atsigrežti į tą nesenkantį visokio gero Šaltinį, kad atsigautum, pasisemtum jėgų, atgautum pusiausvyrą, kad, supratęs savo silpnębę, galėtum nulenkti galvą ir nuoširdžiai muštis į krūtinę ir dar nuoširdžiau prašyti: “Viešpatie, dovanok man,

nusidėjėliui!” - reikia didelio nuolankumo, kad pripažinęs savo kaltę ir klaidą, galėtum padaryti atitinkamą išvadą ir tokiu būdu pasidarytum turtingesnis, išmintingesnis, nes nenorint pripažinti savo klaidos ir nusižengimo, gali nustoti puikios progos gauti malonių, kad galėtum žengti priekin.

Jie buvo tarsi avys be piemens, todėl “jam pagailo žmonių” 6, 34. Užuojauta - Dievo šypsnyš žmogaus širdy. Jeigu mane jaudina pavargėlio skurdas, elgetos alkis, kaimyno nelaimė, brolio skundas, motinos

sielvartas, tėvo nuovargis, draugo dejonė, tautos likimas, - dar nesu žuvs. Mano širdyje dar plaka žmogiški jausmai. O jeigu tą užuojautą seks ir darbai, tai geras ženklas. Juk Kristus, pamatęs pavargusius savo tautiečius, nepaliko jų, net nenuėjo nuošalėn kartu su savo mokiniais pailėsti, bet “jis pradėjo juos mokyti daugelio dalykų” 6, 34.

Kristau! Nepalik maneš, mano šeimos, mūsų tautos ir viso pasaulio. Mes, prisiklausę per keliasdešimt metų netikrų pranašų, dar ir dabar nesu sigaudome, kur tiesa, o kur melas, kas bičiulis ir kas man ir mums šiandien priešas. Tad (Nukelta į 7-tą psl.)

PERGAMAS

Šio miesto (gr. Pergamos, lot. Pergamum, Pergamus) Kaiko upės slėnyje įsikūrusio dabartinio Turkijos miesto Pergama (buvusios Pergamo valstybės sostinė) Mažojoje Azijoje pavadinimas. Graikų kolonistų miestas. Po Aleksandro Didžiojo mirties (323 m. prieš Kristų) Pergama valdė Lizimachus, buvęs garsaus nukariautojo vienas iš generolų. Lizimacho išdininkas Filetaras, nužudytas savo pavaldinio, kuris susitaręs su savo valdovo priešu Seleuku I, pagrobė miesto išdą ir tapo Pergamo valdovu (apie 281 m. prieš Kristų). Kadangi Filetaras buvo eunuchas, jo sostą paveldėjo sūnėnas Eumenas (263-241). Pastarojo sūnus Atalas I (241-197), pirmasis pasivadinęs Pergamo karaliumi, užmezgė bičiulystę su Roma ir pradėjo Atalidų dinastiją, išlaikiusią karūną apie visą šimtmetį. Toliau sostą užėmė Eumenas II (197-159), turtingas ir galingas valdovas, iš tikrųjų pastatęs Pergamą. Jo valdymo metu išaugo biblioteka, Dzeuso altorius, terasos, padidino ir pagražino medicinos centrą Asklepioną (Asclepion). Tiek šio, tiek ir kito karaliaus Atalo I valdymo metais (159-138) Pergamas tapo galingiausia Mažosios Azijos valstybė, pasiekusi aukščiausio žydėjimo. Atalidai rėmė mokslą ir meną, čia buvo įsteigta 200,000 tomų biblioteka, kurią vėliau Antonijus padovanojo Kleoptrai. Knygos buvo gaminamos iš neišdirbtos ir neraugintos gyvulių odos, bet nuvalytos nuo plaukų, riebalų, o paskui kalkėmis apdorotos, būdavo kaip rašymo priemonė, kurią - pergamentą - šiuo metu naudoja mušamiesiems instrumentams arba tikrai labai svarbiems ir iškilmingiems raštams, dokumentams.

Pergamas garsėjo skulptorių mokykla. Atalas II (138-133) mirdamas valstybę pavėdė Romai,

kuri ją padarė Romos provincijos Mizijos sostine. Iškilusi Smirna pralenkė Pergamą, kuris liko daugiau religinis centras su garsiaja Eskulapo (prisiminkime jo vardu daromą medikų priesaiką!) šventykla, prie kurios veikė medicinos mokykla.

Pergame anksti ėmė plisti krikščionybė. Pergamas - viena iš septynių bažnyčių, minimų Apreiškime: *Pergamo bendrijos angelui rašyk: "Tai sako tas, kuris turi aštrų dviašmenį kalaviją. Aš žinau, kur tu gyveni: ten, kur šėtono sostas. Bet tu tvirtai laikaisi mano vardo ir neišsigyvei mano tikėjimo net ir tomis dienomis, kada pas jus, - kur gyvena šėtonas, - buvo nužudytas mano ištikimasis liūdytojas Antipas. Vis dėlto aš turiu šį tą prieš tave: tu turi tenai besilaikančių mokslo Balaamo, kuris yra mokęs Balaką viešai suvedžioti Izraelio sūnus, kad šie valgytų stabams aukojamą mėsą ir ištvirkautų. Ir tu turi panašiai besilaikančių nikolaitų mokslo. Tad atsiversk! O jeigu ne, aš greitai ateisiu ir kovosiu su jais savo burnos kalaviju. Kas turi ausis, teklusio, ką Dvasia kalba bendrijoms: "Nugalėtojai aš duosiu paslėptos manos ir baltą akmenėlį, o ant akmenėlio bus įrašytas naujas vardas, kurio nežino niekas, tiksliai gavėjas". Apr 2, 12-17.*

Žodžiai kur šėtono sostas šiame Apreiškimo Jonui tekste egzgetų yra aiškinami taip: Pergamo mieste buvo aukuras sudievinant Romos imperatoriui. Nūdien šį aukurą galima matyti Berlyno muziejuje (žr. ŠR, 1930).

Baltu akmenėliu teisme anais laikais būdavo balsuojama už išteisinimą, juodu - už pasmerkimą (plg. ŠR, 1930).

Bizantijos laikais Pergamas buvo vyskupijos centras. 1304 m. jį užėmė seldžūkai, o 1366 m. turkai osmanai. Prieš pusšimtį metų Pergamas turėjo 15 mečečių, kurių viena - buvusi šv. Sofijos bažnyčia (plg. LEL, XXII, 291; T, 322-328).

Kun. Kazimieras Ambrasas, S.J.

DIAKONAI

Vasario 18 d. Romoje prasidėjo jubiliejinės dienos - skirtos nuolatiniais diakonams. Į savo jubiliejų atvyko aštuoni šimtai diakonų iš viso pasaulio; du šimtai jų atkeliavo su šeimomis. Pirmasis jubiliejinis susitikimas penktadienio pavakare įvyko Romos Didžiojoje Mergelės Marijos bazilikoje. Diakonus pasveikino Kunigų kongregacijos prefektas kardinolas Dario Castrillon Hoyos. Paskui visi drauge kalbėjo Rožinio maldą.

Pagrindinės iškilmės vyko šeštadienį. Pusė devynių ryto visi nuolatiniai diakonų jubiliejaus dalyviai susirinko į Vatikano Pauliaus VI-ojo audiencijų salę. Katalikiško auklėjimo kongregacijos prefektas arkivyskupas Zenon Grocholewski aukojo Mišias. Po Mišių italas profesorius Francesco Moraglia iš Genujos skaitė paskaitą apie diakonų globėją Šv. Lauryną. Po to, apie vidudienį, į Vatikano audiencijų salę atėjo Popiežius Jonas Paulius II ir tarė sveikinimo žodį savo jubiliejų švenčiantiems nuolatiniais diakonams.

Nuolatinis diakonatas yra palyginti nauja tarnystė Bažnyčioje. Ją įvedė Vatikano II Susirinkimas, atnaujindamas pirmųjų amžių Bažnyčioje buvusią panašią tarnystę. Graikų kilmės žodis "diakonas"

reiškia patarnautoją. Tokios ir buvo pirmųjų diakonų pareigos: patarnauti prie Eucharistijos aukos stalo, pasirūpinti bendruomenės ligoniais ir vargšais, talkinti kituose apaštalu darbuose. Vėlesniais Bažnyčios istorijos amžiais diakonatas įgavo kitas formas ir, praktiškai, virto tik viena iš pakopų besirengiant kunigystei. Taip yra ir dabar, klierikas, baigiantis kunigų seminarijos studijas, prieš kunigystės šventimus, keletą mėnesių arba metus pabūna diakonu. Prieš tris su puse dešimtmečio Vatikano II Susirinkimas nusprendė grąžinti atskirą nuolatinį diakonatus.

Šiuo metu visame pasaulyje yra 24 tūkstančiai nuolatinųjų diakonų: daugiausiai Amerikoje - 16 tūkstančių. Europoje šiuo metu yra septyni su puse tūkstančio nuolatinųjų diakonų. Afrikoje - 330, Okeanijoje - 160, Azijoje - 130.

Lietuvoje nuolatinis diakonatas dar nepriėjęs. Berods yra tik vienas nuolatinis diakonas. Tačiau, nuolatinės diakonystės įvedimo klausimas keliamas ir Lietuvoje.

LRTV

Šalyje gresia dar viena laiko reforma

Rita GRUMADAITĖ

Nebenori kaitalioji valandų

Dauguma Lietuvos žmonių ir valstybinių institucijų pasisako už tai, kad šalyje nereikia įvesti vasaros ir žiemos laiko.

Apklausa atlikusi Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerija iki vasario pradžios Vyriausybei turi pateikti nutarimo projektą, kuriuo būtų galutinai apsispręsta, ar verta kaitalioji sezoninį laiką - balandžio pabaigoje viena valanda ankstinti dieną, o spalio pabaigoje viena valanda laikrodniui rodyklę atsukti atgal.

Ministerijos personalo skyriaus vyriausioji specialistė Jūratė Vygantienė sako, kad stabilaus laiko nori mažus ir mokyklinio amžiaus vaikus auginančios šeimos.

Tačiau palyginti nemažai žmonių pageidauja gyventi dviejų režimų laiką, kad bent pusę metų būtų ilgesni vakarai.

Pasak J. Vygantienės, yra pasiūlymų palikti tą patį laiką, bet vasarą ir žiemą atitinkamai pakeisti darbo dienos pradžią.

Tarsis dėl nekaitaliojamo laiko

Dauguma ministerijų laikosi nuomonės, kad neverta įvesti vasaros laiko. "Lietuvos energijos" specialistų išvada - dėl valandų sistemos kaitaliojimo neįmanoma nustatyti ekonominės naudos.

Valstybinis psichikos sveikatos centras vienareikšmiškai pasisako prieš sezoninę kaitą, nes tokios permainos sukelia kai kurių negalavimų paūmėjimus, pavyzdžiui, depresijas.

Tačiau Susisiekimo bei

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pataria laiko sistemos klausimus spręsti kartu aplinkinėmis šalimis. Vasario 18 dieną Taline įvyksiančiame Baltijos ministrų tarybos posėdyje numatoma aptarti ir laiko klausimą.

Estija, kaip ir Lietuva, gyvena antroje Rytų Europos laiko juostoje, tačiau, orientuodamasi į Suomiją, ji neįvedė sezoninio laiko. Latvija dėl vasaros ir žiemos laiko kaitos ketina apsispręsti po Lietuvos sprendimo.

Gyvenimas tarp Rytų ir Vakarų

Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius pareiškė atskirą nuomonę. Jis siūlo atsisakyti sezonų sistemos, tačiau ragina grįžti į pirmąją laiko juostą, kurioje Lietuva gyveno XIX amžiuje ir iki sovietinės okupacijos 1940 metais. Vidurio Europos laiką, Lietuvoje vadintą Laimos Andrikenės vardu, buvo įvedusi Gedimino Vagnoriaus Vyriausybė 1998 metų pavasarį.

Tačiau remdamasis žmonių pageidavimais ir atliktų sociologinių tyrimų duomenimis, po pusantrų metų Rolando Pakso vadovaujamas ministrų kabinetas grąžino Rytų Europos laiką.

"Vilmorus" atlikta apklausa parodė, kad 71 procentas žmonių nori grįžti į antrąją laiko juostą. Sezoninio laiko kaitos klausimas buvo paliktas ateičiai.

Jeigu Lietuva nebeįvestų vasaros ir žiemos laiko, vasarą dviem valandomis atsiliks nuo Vidurio Europos laiko ir vienu laiku gyvens su Maskva.

Žiemą Lietuvą nuo Vakarų ir Rytų skirs vienodas - vienos valandos atstumas. "Lr."

Vasario 16-toji Romoje

Vasario 16-tą dieną Lietuvos ambasada Italijoje surengė priėmimą Lietuvos Nepriklausomybės dienai paminėti. Vasario 13-tą dieną Popiežinėje Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje taip pat buvo švenčiama Lietuvos nepriklausomybės diena.

Vasario 13-tos popietę susirinkę Romoje gyvenantys lietuviai, Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimą pradėjo Šv. Mišiomis, kurias aukojo dauguma minėtoje kolegijoje gyvenantys popiežinių Romos universitetų studentai kartu su kolegijos dvasios tėvu Stasiu Žiliu. Sakydamas homiliją kun. Gintaras Grušas pagal tos dienos evangeliją ir skaitinį, kurie buvo apie raupsuotuosius, kalbėjo, kad minint Lietuvos Nepriklausomybę, iš pirmo žvilgsnio atrodytų žymiai tinkamiau būtų buvę išgirsti Jono evangeliją, kad pažinsime tiesą ir tiesa mus išvaduos. Tačiau šiandienos evangelija kalbėdama apie raupsuotąjį primena mūsų ir Lietuvos vargus ir kančias. Raupsuotąjį galime palyginti su mūsų tautos istorija, - tęsė kun. Gintaras Grušas skėmadienį minint Lietuvos Nepriklausomybės dieną sakydamas pamokslą. Raupsuotasis neprarasdamas vilties prašė Jėzaus neįmanomo dalyko, kad būtų išgydytas. Mūsų tauta daug kam atrodė kaip išsišokėliu, bet po ilgų vargų, per akimirka, kaip

raupsuotasis, buvo išgydyta, t.y. atgavo laisvę. Raupsuotasis taip pat atstovauja mūsų ir mūsų Tėvynės dabartinius vargus. Nebijokime, baigė kun. Gintaras Grušas, Kristaus vardu ištieskime ranką ir apkabinkime raupsuotąjį.

Po Mišių visi lietuviai sugiedojo "Marija, Marija" ir Lietuvos himną. Paskui dar sekė Lietuvos ambasadoriaus prie Šv. Sosto kalba, kuris džiaugėsi, tuo kad lietuviai pradžioje susirinko padėkoti už Lietuvos nepriklausomybę šv. Mišiose, o taip pat paminėjo Lietuvos pasiekimus siekiant integracijos į Europos bendruomenę. Vakarą baigėsi lietuviškomis dainomis. LRTV

PASKUTINĖ SĄLYGA - VIEŠUMAS

(Atkelta iš 3-čio psl.)

finansinės politikos memoradumas bei TVF ekspertų pranešimas apie dabartinę Lietuvos padėtį bei naujausius šalies įvykius.

Prašymą TVF direktorių taryboje numatyta svarstyti kovo 6 dieną. Jei susitarimas įsigaliojotų, Lietuvos Vyriausybė, esant būtinybei, galėtų pasiskolinti iš fondo 80 mln. JAV dolerių.

Be to, susitarimas atvertų kelią gauti 100 mln. dolerių Pasaulio banko paskolą. "Lr."

ADELAIDĒ

Vasario 16-liktoji

“Vaidilos” aktoriai komedijoje “Žasino Taukai”. Iš kairės: M.Pečiulienė, A.Dainienė, V.Straukas, V.Vencius, V.Nekrošius

Šią šventę šventėme vasario 12-13 d.d.

Vasario 12 d. 9 val. ryto per Lietuvos radio valandą skirta dalis Lietuvos Nepriklausomybės - Vasario 16-tosios dienos.

Adelaidės Ap.Vald. pirm. L. Vaičiulevičius pasveikino: mylėkime Lietuvą nors iš tolo, linkėdami jai amžinos laisvės. L.Gerulaitis perdavė eilėraščių Lietuvos Laukai. J.Vaboliene paskaitė įdomią ištrauką iš Juozo Audėno knygos “Paskutinis Posėdis”. Įtarpuose brangiosios lietuviškos dainos.

Sekmadienį, vasario 13 d., 10 val. pakeltos vėliavos Lietuvių Namų sodelyje.

Šv.Kazimiero bažnyčioje 10.15 val. Rožinio maldos už Lietuvą, pravedė U.Jucienė. 10.15 val. pakeltos vėliavos šventoriaus vėliavų aikštelėje. Pakėlime dalyvavo 6-šios vėliavos: Bendruomenės - Lietuvos, Liet.Kat.Moterų Dr-jos, Ateitininkų, Skautų, Sportininkų, Ramovėnų. Žodį tarė V.Patupas, sugiedojome Lietuvos Himną.

Vargonams grojant, suėjome į bažnyčią, vėliavos sustatytos prie altoriaus, kuris gražiai išpuoštas S.Ciplienės.

Lietuvos Nepriklausomybės diena. Mūsų klebonas kun. Juozas Petraitis aukėjo šv.Mišias už Lietuvą, pasakė gražų šiai dienai pritaikytą pamokslą. Patarnavo A.Kubilius ir R.Jablonskis. Skaitymus atliko Parp. Tarybos vice-pirm. V.Baltutis, Auką atnešė Krašto Vald. pirm. J.Vaboliene ir Ap. Vald. pirm. L.Vaičiulevičius.

Mes visi susikaupe maldoje. Šv.Kazimiero Bažnyt. Choras ypatingai jautriai gieda. Šiandien abudu dirigentai - J.Pocius prie vargonų, N.Masiūlytė-Stapleton diriguoja. Užbaigai giesmė - “Apsaugok Aukščiausias.”

1.30 val. vyko minėjimas Lietuvių Namuose.

Minėjimą atidarė Ap.Vald.pirm. L.Vaičiulevičius trumpu žodeliu, pakvietė paskaitininką Vaidą Januškevičių.

Paskaitininkas perbėgo datomis svarbiausius Lietuvos įvykius nuo Mindaugo laikų ligi dabarties. Jo padaryta išvada: lietuviai visada pasiryžę ginti savo Tėvynės gyvybę ir laisvę, yra verti patrioto vardo.

Moterų Oktetas, vad. G.Vasiliauskienė, gražiai padainavo tris dainas: “Brangiausia Žemė” -

muz. A.Bražinsko, “Nemušas” - V.Paltanavičiaus, “Einu Per Žemę” - A.Bražinsko

A.L.T. Vaidila - Rež. V.Opulskis, Adm. V.Vencius pastatė Jono Rūtenio 2-jų veiksmų komediją “Žasino Taukai”. Vaidilos Teatro aktoriai M.Pečiulienė, A.Dainienė, V.Vencius, V.Nekrošius, V.Straukas savo roles gerai, įtikinančiai suvaidino. Komedija šiupiniška.

Lituania Choras padainavo: Kur Lygūs Laukai - žodž. Maironio, muz. J.Tallat-Kelpšos; Kur Giria Žaliuoja - žodž. F. Vanagaičio, muz. J.Gudavičiaus; Atsisveikinimas su Giria - žodž. Ir muz. St.Simkaus. Paskutinės dvi dainos labai jautriai išpildytos su švelniu, nubanguojančiu piano. Dirigentas J. Pocius, akompaniatorė - Roma Dainius.

Liet. Namų sodelyje prie Žuvusiems paminklo padėtas vainikas. Ramovėnams pravedant nulėistos vėliavos, sugiedota Lietuvos himnas, giesmė Marija, Marija.

Atšventėme jau 82-trąją Vasario 16-liktają. Ir Lietuvių Katalikų Centre - šv. Kazimiero bažnyčioje ir Lietuvių Namuose - minėjime buvo daug žmonių. Viešpatie, atveski jaunesniąją kartą su ryžtu Dievui ir Lietuvai. S.P.

*****

Žodis pasakytas V.Patupo Vasario 16 Šventės proga, pakeliant vėliavas Šv.Kazimiero sodelyje

Mieli tautiečiai, šiandien švenčiame Vasario 16-tos šventę jau 82-tą kartą. Matant kylančias vėliavas, mintimis grįžtame į jaunystės dienas, kai bėgdavome per šaltį ir sniegą stebėti savanorių ir mūsų karių keliamas trispalves. Jautėme didelį vidinį džiaugsmą ir išdidumą bei padėką tiems laisvės kovotojams, kurie negailėdami savo gyvybės aukojosi ir sudarė sąlygas, kad mūsų Tauta galėtų jaustis laisva; kalbėti savo tėvų kalba ir siekti geresnio gyvenimo, ugdyti dvasines ir kultūrinės apraiškas. Su pasididžiavimu stojome į laisvų Europos tautų tarpą.

Karas ir didžiųjų jėgų grobimo manija visą tą šviesų mūsų nepriklausomybės laikotarpį sugriovė ir sunaikino, išbloškė mus į platųjį pasaulį. Tikejome Vakarų pažadais, kad po karo visos tautos

MŪSŲ MIRUSIEJI:

A. + A. ANTANAS JANUŠAUSKAS

Apie šį asmenį beveik neturime žinių. Antanas buvo gimęs Lietuvoje ir ten turi giminių. A.Janušauskas į Australiją atvyko maždaug prieš 50 metų. Eilę metų Adelaidėje buvo taksi automobilio vairuotoju ir net turėjęs 10 taksi automobilių. Taigi, gana pasiturintis žmogus. Tačiau paskutiniaisiais metais Antanas turėjo tik vieną namuką ir nedaug santaupų, nes mėgo žaisti arkliais. Antanas buvo nevedęs. Kalbant apie lietuvišką veiklą, Antanas priklausė Chorui Lituania.

Paskutiniaisiais dviem metais Antanas nesveikavo. Pirmiausiai apsigyveno Baltų Namuose, o vėliau iš ten buvo perkeltas į prieglaudą, netoli Modbury ligoninės. Pernai, gavėnijos metu, kun. J.Petraitis, kartu su Petru Snarskiu, aplankė Antaną ir aprūpino jį šv.sakramentais. Visiškai sveikatai pablogėjęs, iš prieglaudos Antanas buvo perkeltas į Modbury ligoninę

ir ten gruodžio 19, sekmadienį, popiet mirė, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Kadangi Antanas neturėjo čia giminių, todėl jo palikimu rūpinasi Adelaidės Trustee įstaiga. Antanas buvo padaręs 2 testamentus. Kol visi dalykai buvo išsiaiškinti, praėjo pusketvirtos savaitės. Tokiu būdu velionies Antano laidotuvis buvo šių metų sausio 13 dieną, dalyvaujant labai mažam skaičiui asmenų: su visais, įskaitant ir kunigą, buvome tik 10-12 žmonių.

9.30 val. Šv.Kazimiero bažnyčioje kun. J.Petraitis, kartu su laidotuvių dalyviais sukalbėjo rožinio dalį už mirusį, aukėjo gedulingas šv. Mišias, pasakė trumpą pamokslėlį ir palydėjo mirusį į Enfield kapines. Klebonas ten sukalbėjo laidojimo maldas, o visi sugiedojome “Viešpaties Angelą”. Tautietai Antanai, išsėkis Viešpaties ramybėje. -J.N.P.

A. + A. ROBERTAS PETRAS SABECKIS

A.A. Robertas Petras Sabeckis tragiškai mirė sausio 13 d., apie 1-mą val. ryte, pajūryje, kur buvo nuvykęs pasimaudyti, nes buvo labai karštos dienos. Iki šiol nėra žinoma, kas ir kodėl ten Robertą nušovė.

Robertas gimė Adelaidėje prieš 42 metus. Lietuvių Katalikų Centre jis lankė vaikų darželį, kur mokėsi lietuvių kalbos ir baigė čia 6 metų kursą. Robertas mūsų parapijoje patarnaudavo ir šv. Mišioms per 5 metus. Jis baigė 12 metų australų mokyklą. Būdamas jaunuoliu, Robertas dalyvavo Lietuvių Jaunimo Kongrese Šiaur. Amerikoje ir Kanadoje. Jis baigė taip pat ir lituanistinį kursą. Todėl Robertas kalbėjo gerai lietuviškai, dalyvavo “Zilvino” tautinių šokių grupėje net 14 metų, priklausė Lituania chorui, vaidindavo mūsų teatre, o retkarčiais būdavo pranešėju Adelaidės lietuvių radijo programoje. Robertas priklausė ir Adelaidės ateitininkams, kuriems vadovauja E.Varnienė ir Aug. Kubilius. Robertas dirbo 10 metų McGregor Marketing kompanijoje ir savo viršininko buvo gerbiamas bei aukštai vertinamas.

bus laisvos ir stengėmės kovoti prieš raudonąjį marą.

Nors mūsų kova buvo beviltiška ir pareikalavo daug aukų, bet jos nebuvo bergėdžios. Dėka išlieto mūsų brolių ir sesių kraujo neužgeso tolimos laisvės žiburėlis ir sustabdė rusų plūdimą į mūsų kraštą.

Išblaškyti visame pasaulyje stengėmės visomis progomis priminti pasauliui mūsų Tautos tregadiją. Dėjome visas pastangas ir kiek mūsų jėgos leido, stengėmės padėti mūsų vargstančiam Tautai.

Laikas viską nešė praeitin, mūsų gretos retėjo ir viltis geso, nebetikėjome, kad mūsų Tauta pasieks laisvės žiburį, kuris atrodė toks tolimas.

Visos Tautos, Lietuvoje ir išsvijoję bendromis pastangomis, darbais ir maldomis neleidome vilties žiburėliui užgesti.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Sausio 24 d., pirmadienį, įvyko a.a. Roberto laidotuvis. Prieš 10 val. jo kūnas buvo atvežtas į Šv.Kazimiero bažnyčią. Kun. J.Petraitis, kartu su gausiu laidotuvių dalyvių būriu, sukalbėjo rožinio dalį už mirusį, aukėjo gedulingas šv.Mišias ir pasakė pamokslą. Mišių metu giedėjo choras, vadovaujamas Nemiro M.Stapleton. Po mišių atsisveikinimo žodį tarė Jūratė Grigonytė, ALB vardu, ir Vyt. Opulskis, Lituania choro vardu.

Po pamaldų velionio Roberto kūnas buvo palydėtas į Centennial Park kapines, kur lietučiai švelniai linojant, klebonas sukalbėjo laidojimo maldas, o visi sugiedojome “Viešpaties Angelą”. A.A. Robertas buvo palaidotas savo tėvo A.A. Juozo Sabeckio kape. Juozas mirė 1996 metais, sulaukęs 80 metų amžiaus.

Laidotuvių dalyvių bažnyčioje ir kapinėse buvo virš 100 asmenų. Visi buvo pakviesti į kapinių svetainę pabendravimui ir kavutei su sausainiais. Galiausiai į Antaninos Sabeckienės namus buvo pakviesta apie 10 asmenų, šeimos giminių bei artimųjų pabendravimui ir užkandžiams.

Reiškiame gilią užuojautą A.A. Roberto mamai Antaninai Sabeckienei, jos vyresniajam sūnui Broniui, gyvenančiam Vilniuje, jo dukrelei Vilijai, giminėms artimiesiems ir draugams, o velionis Robertas tegul išsi Viešpaties ramybėje, lydimas mūsų maldu.

-J.N.P.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gavėnios rekolekcijas praves J.E. Kauno vyskupas Rimantas NORVILA, š.m. balandžio mėn. 8 d. (šeštadienį) ir 9 d. (sekmadienį) į Melbourną vyskupas atskrenda iš Brisbanės š.m. balandžio 6 d. (ketvirtadienį): skrydis (flight) QANTAS No. QF 619, lėktuvas nusileis 13 val. 05 min. (1 val. 5 min. p.p.)

Kviečiame ir prašome visų parapijiečių, kurie tik gali, atvykti į aerodromą sutikti garbingąjį svečią.

Tėviškės Aidams Vasario mėn. Aukotojų Sąrašas

\$35 J.Jaraminas, \$25.46 D.Baltutienė, USA, po \$25 O.Radzevičienė ir V.Talackienė, \$15 A.Sidasas, po \$10 M.Lingienė, E.R. Pankevičiai, S.Savickienė, O.Stankevičienė, A.Stupuras, po \$5 M. Andriukonienė, E.Aras, O.Beržanskienė, A.Benulis, I.Bindokas, P.Česonienė, M.Geštautienė, J.Gudeliene, S.Grybienė, H.Karvelienė, J.Každailis, J.Koliavas, R.Kurlavičius, A.Lukšytė-Meiliūnienė, J.Makūnas, M.Mušinskas, R.Rakūnienė, V.Ročienė, V.Sabaliauskas, J.Sarapinienė, P.Saulys, V.Šeštokiene, J.Simutienė, S.M. Tamašauskas, V.Taukus, A.E.Tomkus, A.Vaičiulis ir Z.Vičiulienė.

Nuoširdžiausia padėka visiems aukotojams.
"Tėviškės Aidų" Administracija

Geelonge vyskupas lankysis ir praves rekolekcijas balandžio mėn. 7 d. (penktadienį).

Kunigui ir parapijai auکوjo:
50 dol. H.Statkuvienė, 40 dol. S.Ribačiauskienė, 5 dol. B. ir A. Verbylai. Širdingas ačiū už aukas.
Parapijos Taryba

ALF PRANEŠIMAS

Pranešame visų informacijai, ypatingai Sydney Bendruomenės, kad p. Vytenis Šliogeris maloniai sutiko atstovauti Fondą Sydney apylinkėje.

Esame dėkingi p. Šliogeriui už jo sutikimą, nepaisant jo visos eilės kitų bendruomeninių įsipareigojimų.

ALF Valdyba

AUKOS

Vilnijos lietuviškoms mokykloms per Socialinės Globos Moterų Draugiją Melbourne: 300 dol. M.Matulionienė, mirusio vyro Ernesto atminimui; po 50 dol. V.Ročienė ir O.Aleknie. Viso 400 dol.

Joms visoms širdingas ačiū.
Soc. Globos Moterų D-jos V-ba

Jaunimo Sąjunga dėkoja ir kviečia

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie auکوjo X Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošai. Kviečiame visus į kongreso informacinį susirinkimą Bendruomenės Kambaryje, Melbourne Lietuvių Namuose, sekmadienį, gegužės 21-mą.

Po 20 dol. Z.Augaitis, Z.Prašmutaitė, B.Prašmutaitė, K.Brazaitienė; po 10 dol. K.Zdanis, D.Gaylard, B.Sadauskas, p.Gimputienė, R.Didelis, p.Anis, R.Samsonas; po 5 dol. p.Venckus, E.Šurnienė, I. O'Dwyer, p.Petrauskienė, R.Klimienė, E.Marganavičius, V.Ališauskas, M.Szmelter, R. R a m a n a u s k i e n ė, p.Vyšniauskienė, E.Šidlauskas; 2 dol. p.Saženienė.

M.Savickaitė

Jie buvo tarsi avys be piemens

(Atkelta iš 4-to psl.)

nepalik mūsų pagairėje vėjų, partijų ir nuomonių pjautynėse, leisk drąsiau pakvėpuoti taip sunkiai išsikovotu laisvės oru, leisk mums išvysti tikrą ir šviesesnį rytojų. Nors ir nesame verti tokios malonės, bet daugiau mūsų nebus, Viešpatie, melu, mafija, reketais, žmogžudystėmis, savųjų ir svetimųjų išdavystėmis, kitomis nelaimėmis ir negandomis, kurių taip apstu mūsų ir svetur. Tėbūna Tau garbė ir šlovė mūsų tautoje ir visame prieštarimų kupiname pasaulyje.

Mūsų jaunystės bendražygiui - muzikui

A. + A. ALBERTUI ČELNAI

staiga išėjęs į Amžinybę, dalinamės netekties skausmu su jo sesute Aldona, žmona Renata, sūnumis Vytautu ir Petru, jų šeimomis ir artimaisiais.

Senieji "Čiurlioniečiai": Aliutė, Aldona, Gediminas, Jadvyga, Liucija, Sofija, Stasys, Vladas.

KAZIUKO MUGĖ

Melbourno Skautų Džiugo Tuntas iškilmingai švenčia Lietuvių Skautų Sąjungos dangiškojo Globėjo Šv. Kazimiero šventę. Uniformuotas Tuntas su vėliava dalyvauja šv. Mišiose Švė.

Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje kovo 19 d. sekmadienį 11 val. Kaziuko Tradicinė Mugė Melbourne Lietuvių Namuose, grįžus iš bažnyčios. Kviečiame visus apsilankyti ir įsigyti skanių kepsnių. Bus ir loterija. O kas dar galite, tai iš ryto paremkite savo kepsniais ir loterijos fantais, atvežant į Lietuvių Namus. Būsime visi broliškai-seseriškai dėkingi už paramą mūsų jaunimo skautų veiklai.

LSS Melbourno Džiugo Tuntas

PADĖKA

Širdingai dėkoju visiems, aukojusiems Kybartų Spec. Internatinės Mokyklos parėmimui, prisimenant mano brangų žentą A.†A. Donatą.

Aukojo: po 20 dol. M.Matulionienė, Z.Prašmutaitė, p.Kriškėčiūnas, p.Seduikis; po 10 dol. A.Skimbirauskas, A.Kesminas, J.Mašanauskas; po 5 dol. p.Leknius, M.Prašmutienė, p.Mačiulaičiai, A.Kristens, A.Pranckūnas, R.Savickienė, P.Mažylis, A.Mielažienė, P.Rutkauskas, V.Levickis, S.Balnionis, dr. Zdanienė, C.Zdanis, S.Liesis.

Yarraville priemiesčio gyventojai - mano kaimynai ir pažįstami dar suaukojo 200 dolerių.

Teresė Jurgelaitienė

PRANEŠIMAS MELBOURNO MOTERIMS

Kovo mėn. 26 dieną, sekmadienį, 1 val. p.p. Melbourne Socialinės Globos Moterų D-ja šaukia savo metinį susirinkimą Moterų Seklyčioje, Lietuvių Namuose. Programoje metų darbo ataskaita ir naujos Valdybos rinkimai.

Kviečiamos narės ir prijauciančios. Po susirinkimo suneštinė kavutė.

Laukiame!

Melb. Soc. Globos Moterų D-ja

LAUKIAM NAUJŲ MOKINIŲ

Nėra abejonės, kad yra verta mokyti lietuvių kalbos. Vieni mokosi dėl savo asmeniškio išsilavinimo, kiti dėl patriotinių ar kitų priežasčių. Tačiau yra ir naudos iš to mokslo - Viktorijos abiturientai, baigę svetimą kalbą, lengviau patenka į pasirinktą aukštesniojo mokslo šaką. Kaip ten bebūtų, kiekvienas lietuvis ar lietuvių kilmės asmuo turėtų domėtis savo gražia protėvių kalba.

Būtų labai gaila, jeigu nebebūtų galimybės valdiškoje mokykloje mokyti lietuvių kalbos, kas šiuo metu Melburne rimtai grėsia. Melburno lietuvių kalbos kursai šiais metais stovi tikroje krizėje. Labai trūksta mokinių! Iki vasario mėnesio pabaigos nesusirinkus reikiama skaičiui, bent viena klasė bus uždaroma. Tad norintieji mokyti lietuvių kalbos prašomi skubiai kreiptis į mokyklos vadovybę, Victorian School of Languages, telefonas: 9416 0641. Galima ir tiesiog prisistatyti šeštadienį rytą, kur vyksta pamokos: Princes Hill College patalpose, Arnold Street, Carlton. J.A.

ADELAIDĖ

(Atkelta iš 6-to psl.)

Raudonasis teroras pamažu silpo ir griuvo didžioji blogo imperija.

Džiaugsmo ašaros ir naujos geresnės ateities viltis sujungė mus visus. Čia ir tėvynėje. Tikėjome, kad mūsų kraštas tuoj atsikels iš vargo ir priespaudos, kad tiesa viešpataus, bet teko šiek tiek nusivilti. Pamišome 50 metų neštą jungą ir dvasinį terorą, kuris taip giliai įsipaudė į mūsų brolių ir sesių sielas. Šiandien Lietuva laisva, bet ji nėra tokia, kokios mes tikėjome, kokios laukė ir mūsų pavergtieji tėvynainiai.

Nepraraskime vilties. Kylančioje mūsų jaunijoje kartoje auga Tėvynę mylintys jos vaikai, kurie pašvęs visas savo jėgas, kad Lietuva vėl išsivaduos iš visų sunkumų ir kaip Maironis savo poezijoje skelbė, nusikratys raudonųjų ir savo Tautos priešų. Tegul kyla trispalvė, skelbdama mūsų Tautos atgimimą ir kelią į geresnį rytojų.

TALKA Information

The following interest rates apply from March 21, 2000 for all new and renewed deposits:

Term Deposits

Account minimum \$500

12 Month	5.75%
6 month	5.0%
3 month	4.6%

On maturity, the deposit and interest may be withdrawn or transferred to other accounts.

If the client does not notify his/her intentions, the account is automatically rolled-over for another equal term at current interest rates.

Withdrawals may be made from term deposits before the maturity date. However, only 0.5% is payable on the withdrawn sum.

At-Call Accounts

Account minimum \$10

\$5,000 +	3.5%
\$1,000 - \$4,999	2.5%
\$10 - \$999	1.5%

Lithuanian Co-Operative Credit Society "Talka" Ltd
44 Errol St. North Melbourne Vic 3051
Phone (03) 9328 3466

Adelaide (07) 8362 7377
Sydney (02) 9796 8662

TALKA
Better than the Bank

SĒKMINGAS NOKIMAS

Jonas ADOMAVIČIUS, M.D.

Apšvietimas yra pensininko geriausias aprūpinimas. Nokti neišvirstant pudzdrū, yra kiekvienai ir kiekvienam siektinas, ir pasiektinas gėris.

Daug tyrimų yra atlikta suaugusiųjų mitybos reikalui, o senesniųjų maistiniai reikalai dar tik pradeda pasirodyti. Dar nežinoma, kokie maistiniai reikalavimai yra tinkamiausi tokio amžiaus žmonėms, bet naudinga tokioms ir tokiems patarti jų širdis geriausiame stovyje užlaikantį maistą, paskelbtą šio krašto širdies gydytojų draugijos. Toks maistas (o ne visko valgymas, kaip mūsiškis ne vienas širdies gydytojas pataria) - taigi tik minėtos draugijos patartas maistas mažina pavojų gauti širdies ataką (o ir smegenių paralyžių). Toks maistas yra liesas: mažiau negu 30 proc. riebalinių kalorijų; cholesterolio ne daugiau negu 300 miligramų per 24 valandas (vienas kiaušinio trynys turi 215 mg cholesterolio); druskos, ne daugiau 2,400 mg per parą (mažiau, negu apypilnis arbatinis šaukštelis); per dieną daugiau negu penki kartai vaisių - daržovių (naudingiau vaisių - 4, o daržovių 5 kartus dienoje); po pustuzinį ar daugiau kartų per dieną duonos, javainių ar grūdų; po šešias uncijas (180 gramų) liesos mėsos, žuvies ar paukštienos be odos per 24 valandas; kasdieninė daugiariopų vitaminų tabletė užtikrins jų gavimą, kai senesnis žmogus jų negauna pakankamai su maistu. Tik toje tabletėje neturi būti daug geležies (Fe).

Šalia sveiko maisto dar ir vaistai

Žinovai pataria saugotis nuo širdies atakos ir smegeninio paralyžiaus ("stroko") minėtu maistu ir kasdienine aspirino tablete (joje aspirino nuo 81- vaikiško - iki 325 - suaugusio - mg. Geriau imti vaikišką ar tik ketvirtį suaugusiam skirtos tabletės). Paskutinėmis žiniomis, kad lygiai gerai saugo nuo paralyžiaus ir širdies atakos tik 50 mg aspirino (šeštoji dalis normalios aspirino tabletės). Ir daktarai raginami pirmiau duoti 50 mg aspirino kasdien, o ne "coumadin".

Kaulų suminkštėjimo išvengti pas be regulių moteris ir senesnius vyrus, imtinas kasdieninis kalcio kiekis yra 1200-1500 mg (4-5 puodeliai nugriebto pieno).

Iš hormonų - vien tik moterišką hormoną estrogeną pataria imti žinovai. Jie perspėja šalintis nuo įvairių išnaudotojų peršamų niekų, kaip prieš pasenimą priedus, nes žmonėms, norintiems sveikai pasenti.

Gydytojas teiraujasi žmogaus,

ar imami kokie pelnagaudžių įpiršti "stebuklingieji" priedai. Jei taip, tai išaiškinama, kad kai kurie tų priedų gali pakenkti ir nesuteikti, ką jie žada.

Dar to negana. Netikra, kad tie priedai yra grynai, ar jų esama tiek, kiek skelbiama. Ypač neimtini tokie priedai, apie kuriuos skelbiama, kad paslaptingi, kad gaunami tik iš vienos bendrovės ar vien tik paštu siunčiami.

Apgavikai dabar sumaišo galvas geriems žmonėms ir tokie įvairūs priedai, apgavikų skelbiami nuostabiais veiksiais, kadangi apie juo gydytojai nieko nežina, todėl negirdėtinas ir nepildytinas dabartinių gydytojų nurodymas. Tik tu mokėk daug pinigų, ir apgavikas atsiūsi tau "stebuklingų" vaistų nuo visokiausių ligų, įskaitant ir vėžį, sąnarę - artritą ir išiją - sciaticą.

Štai ko reikia saugotis

Antioksidantai (antioxidants) yra naudingi ir jų žmogus gauna, minėtai valgydamas vaisius ir daržoves. Gydytojai gerai elgiasi, patardami dar ir vitamino E po 400-800 vienetų (1-2 kapsulės) kasdien. Saugokimės visokių kitokių apgavikų peršamų.

KAS SVEIKA?

Vladas VIJEIKIS

Dabar įsigalėjo mada kalbėti apie sveikus ir nesveikus valgius. Vieni daktarai sako, kad pienas yra sveika. Mes ir be jų tą žinojome. Juk pienu girdomi išaugome. O kiti sako, kad pienas - tikri nuodai. Vieni tvirtina, kad kiaušiniai - pats sveikiausias maistas, o kiti labai kreivai žiūri į kiaušinį. Ypatingai į trynį. Vištos susirūpinusios, nesugeba dėti kiaušinių be trynių. O dėl lašinių vertinimo tai viskas susimaišė. Sako, kad lašiniai gamina kažkokį "kasterolį", kuris pamažu nuvaro į kapus. Tad kur gauti kiaulė be lašinių? Lietuvoje mano laikais ūkininkas stengėsi išauginti kuo lašinesnę kiaulę. O liesa kiaulė buvo laikoma sergančia. Taigi ne žmogus, lašinius valgydamas, sirgo, bet liesa kiaulė buvo nesveika. Bernas, negavęs gerai užpilti spirgu ant blynų, vos pora pradalgijų pasukęs grįždavo namo. Būnant Lietuvos kariuomenėje reikėjo gerai sugyventi su virėju ir pulko krautuvėje bent limonado butelį jam nupirkti. Mat draugiškas virėjas iš kopūstų katilo vieną samtį pasemdavo iš dugno, taigi su tirščiais, o kitą samtį nuo viršaus - su riebalais. Mat gamta taip surėdė, kad riebalai plaukioja paviršiuje.

Venkime ir apgavikų peršamo hormono "Dehydroepiandrosterone" (DHEA). Apgavikai skelbia esą jis didina atsparą, raumenis ir energiją. Atlikti tyrimai viso to nepatvirtina. Yra duomenų, kad toks priedas gali per trumpą laiką sužaloti kepenis, o per ilgesnį laiką sukelti vėžį bei širdies ligą.

Dar vengtinas ir augimo hormonas (Growth hormone - human). Jis yra brangus ir tik užsienyje gaunamas neūžaugo vaiko gydymui. Daugeliu atvejų jis sukelia cukraligę, skysčių kūne susikaupimą, padidina kraujospūdį ir sąnarių skausmą.

Dar kitas dėl nuo persėnimo ir nemigos antioksidantas, tai apgavikų peršamas hormonas yra Melatonin. Su juo nedaug atlikta tyrimų ir tik su gyvuliais. Kai jis imamas dėl nemigos, suardo miego ciklą, jo nesureguliuodamas. Dar jis sukelis sumišimą, mieguistumą, galvos skausmą ir yra pavojingas imti, turintiems padidintą kraujospūdį bei širdies kraujagyslių negerovę.

Pagaliau ir vyriškas hormonas - testosteronas peršamas apgavikų, esą teikiąs vyrui energiją ir intymumą potraukį. Tas nėra patvirtinta. To hormono gausa gali sukelti prostatą vėžį. Sėkmės!

"Draugas"

PAIEŠKA

Norėčiau surasti VYTA JASULAITI. Asmenys ką nors žinantys apie jį ar patas Vyta Jasulaitis tegul kreipiasi į Andrių Žilinską, Lietuvos Konsulatą, 47 Somers Street, Burwood 3125. Tel (03) 9808 8300 arba (03) 9819 5515.

Andrius Žilinksas
LR Garbės konsulas

GAVĖNIA IR ŽMOGUS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Klausykoje tikrai yra širdis, Tėvo širdis. Taip, dvi širdys. Žmonės nežino kunigo paslapties. Kaip dažnai jis atpažįsta ne savo žodžius, ne savo nusiteikimus, ne savo širdį ateinančiųjų ir nueinančiųjų atžvilgiu. Besiklausydamas sugalvoji pamokymus, patarimus. O kalbėdamas pastebi pakeitimus, patobulinimus, kartais visai ką kita pasakai nei buvai sumanęs. Mintyse nusišypsai Tam, kuris vadovauja tavo protui ir paskolina savo širdį. Ne nusidėjėlių eilutę matai pro klausyklos pinučius. Ne dėmėtus ar beždžionišku menu išmargintus, ar visai juodus siluetus matai. Matai lignonius, kuriems tau skirta padėti, pagydyti. Jie kitur neis. Pagydyti ir visa dėl jų padaryti priklausio tau. Ačiū tai didžiajai Širdžiai, tavyje veikiančiai. Iš Jos tas troškimas visus pagydyti. Pagydyti taip, kad jau niekada nesusirgtų. "L.L."

paskatintas dabartinis Rusijos caras Putin bombarduoja ir žudo čekėnus. Nenustebsime, jeigu jis gaus taikos premiją. Jis jau nužudė daugiau, negu M.Gorbačiovo.

x x x x x

Kai kur nors įvyksta ginkluoti susidūrimai (o jų kasdien kur nors iškyla), žiniasklaida daug kalba apie nukentėjusius civilius gyventojus. Beveik tiksliai apskaičiuojama, kiek jų žuvo, kiek sužeista, kiek neteko pastogės. Tačiau labai nedaug kalbama apie kareivius. O juk jie taip pat yra civiliai, tik aprenkti uniformomis ir tai - ne savo noru.

Labai mažai atsirastų savanorių, kurie kištų savo galvas į bombų ugnį. Jūs prievarta nuvarė politikieriai. Juk jie neturi nė vieno priešo taip vadinamų priešų pusėje. Kuo daugiau užmušai kita uniforma vilkinčių, tuo daugiau tave girs politikieriai, kurie patys laikosi labai toli nuo pavojų.

Jeigu kareivis, grįžęs namo, rastų savo merginą kito glėbyje ir tą niekšą - tikrą savo priešą - nudobytą, tai jis būtų teisiamas ir stipriai nubaustas. Tad kur teisybė?

"Dirva"

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown, NSW 2200

Tel.: (02) 9708 1414 Fax.: (02) 9796 4962

UŽSUKITE Į SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBĄ ČIA MIELAI LAUKIAMI LIETUVIAI IR JŲ SVEČIAI

ŠIOKIADIENIAIS KLUBAS VEIKIA NUO 4.00 val.
ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS NUO 12.00 val.
ANTRADIENIAIS UŽDARYTA

SEKMADIENIAIS NUO 5.00 iki 6.00 val.

LINKSMOJI VALANDA
VISI GĖRIMAI TIK PUSĖ KAINOS

TESTINUMAS LIETUVIŲ KULTŪRINĖS VEIKLOS AUSTRALIJOJE MŪSŲ VISŲ REIKALAS.

Remkime Australijos Lietuvių Fondą. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio "TAX DEDUCTIBLE". Naudokite pavadinimą anglų kalboje:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.,
44-50 Errol Street, North Melbourne, Vic. 3051.

Korespondencija: P.O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3151.

Turint klausimų skambinti A.Šimkui, telef. (03) 9578-4319.

